

Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling

ISSN: 2000-0987

SSMFS 2008:47

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om
brandvarnare som innehåller strålkälla med
radioaktivt ämne;

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om brandvarnare som innehåller strålkälla med radioaktivt ämne;¹

SSMFS 2008:47

Utkom från trycket
den 30 januari 2009

beslutade den 19 december 2008.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver följande med stöd av 4, 7 – 8 samt 9 §§ strålskyddsförordningen (1988:293).

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter är tillämpliga på brandvarnare som innehåller strålkälla med radioaktivt ämne.

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>brandvarnare:</i>	anordning som är konstruerad för att kontinuerligt registrera kännetecken på begynnande brand och därvid avge varningssignal och som innehåller jonisationskammare, strömförsörjning, larmdon och styrelektronik,
<i>sluten strålkälla:</i>	strålkälla bestående av ett radioaktivt ämne fast bundet i ett massivt ej radioaktivt material eller inneslutet i en ej radioaktiv kapsel tillräckligt stark för att vid normal användning förhindra spridning av det radioaktiva ämnet,
<i>ackrediterat laboratorium:</i>	laboratorium med formellt erkännande om kompetens för specificerade provningar eller kalibreringar,
<i>anmält organ:</i>	provnings- eller certifieringsorgan inom EG-systemet med vidimerad kompetens enligt ett givet direktiv.

¹ Dessa föreskrifter har tidigare kungjorts i Statens strålskyddsinstitutets författningssamling (SSI FS 1992:4 och SSI FS 2003:3).

Undantag från tillståndsplikt för försäljning och viss användning

3 § Försäljning av brandvarnare i detaljhandeln och konsumenters användning kräver inte tillstånd enligt strålskyddslagen (1988:220), om den enskilda brandvarnaren innehåller Americium-241 (Am-241) till en maximal aktivitet om 40 kilobecquerel (kBq). Detsamma gäller transporter och konsumenters överlåtelse av brandvarnare.

4 § Brandvarnare som saluförs eller överläts ska vara typprovade och uppfylla kraven i 6-11 §§.

Provning

5 § Typprovning av brandvarnare ska vara utförd av ackrediterat laboratorium, anmält organ eller, om sådana organ inte finns, Strålsäkerhetsmyndigheten.

Krav på brandvarnare

Strålkällan

6 § Strålkällan ska vara utformad i enlighet med svensk standard SS-ISO 2919 (utgåva 2, 1999) om slutna strålkällor eller på så sätt att motsvarande säkerhet uppnås.

7 § Den sammanlagda aktiviteten får uppgå högst till 40 kilobecquerel Am-241 per brandvarnare.

Om brandvarnaren innehåller ett annat radioaktivt ämne, beslutar Strålsäkerhetsmyndigheten om den högsta tillåtna aktiviteten i varje enskilt fall.

8 § Dosekvivalentraten får 0,1 meter från brandvarnarens yta inte överstiga 1 mikrosievert per timme.

9 § Brandvarnaren ska vara konstruerad så, att strålkällan är svåråtkomlig. Det ska inte vara möjligt att med handgrepp eller vanliga verktyg enkelt kunna öppna jonisationskammaren, så att strålkällan kan beröras med fingrarna. Strålkällan ska vara fastsatt i brandvarnaren på sådant sätt, att den kan förväntas sitta kvar efter en brand.

Märkning och bruksanvisning

10 § Brandvarnare ska vara försedda med permanenta och tydliga märkningar som innehåller

1. texten "innehåller radioaktivt ämne" och fastställd varselsymbol för joniserande strålning,
2. uppgift om strålkällans aktivitet och det radioaktiva ämnets beteckning samt
3. typbeteckning.

11 § När en brandvarnare överläts, ska den åtföljas av en bruksanvisning på svenska. Av bruksanvisningen ska det framgå, att brandvarnaren innehåller radioaktivt ämne.

Förvaring av brandvarnare

12 § Brandvarnare ska lagerhållas inlåsta på ett sätt som är betryggande från brandsäkerhetssynpunkt och så att korrosion och mekanisk påverkan förebyggs. Detta gäller även kasserade brandvarnare och deras omhändertagande.

Förvaringsplatsen ska vara märkt med skylt som innehåller fastställd varselsymbol för joniserande strålning samt text som anger att radioaktivt ämne förvaras. Skylten ska vara gul med svart varselsymbol och text.

Vad som sägs ovan om lagerhållning och märkning gäller inte brandvarnare som är avsedda för försäljning och inte heller privatpersoners hantering av brandvarnare.

Hantering och tillståndsplikt för omhändertagande av återansamlade brandvarnare

13 § Kasserade brandvarnare får utan tillstånd enligt strålskyddslagen (1988:220) överlätas för omhändertagande.

14 § Den som yrkesmässigt hanterar avfall får samla in, transportera, under begränsad tid inneha och till en mottagare som har erforderligt tillstånd överlåta kasserade brandvarnare för förbehandling eller liknande hantering enligt 15 §.

15 § För demontering eller liknande hantering, som medför att det radioaktiva ämnet blir åtkomligt, krävs tillstånd.

Undantag

16 § Strålsäkerhetsmyndigheten får medge undantag från dessa föreskrifter om särskilda skäl föreligger och om det kan ske utan att syftet med föreskrifterna åsidosätts.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2009.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

ANN-LOUISE EKSBORG

Tord Larsson

Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: +46 8 799 40 00
Fax: +46 8 799 40 10

E-post: registrator@ssm.se
Webb: stralsakerhetsmyndigheten.se